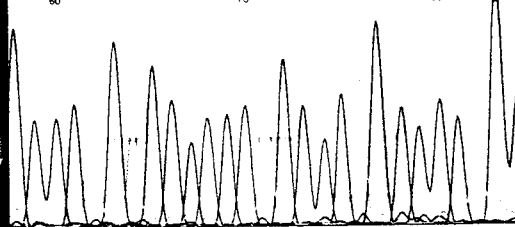

Dragan Primorac

Šimun Andelinović • Josip Čule
Marija Definis-Gojanović
Ivan Gornik • Gordan Lauc
Tihana Pivac • Damir Primorac

PRIMJENA ANALIZE DNA

CAACTATCACACATCAACTGCAACTCG
60 70 80

**U SUDSKOJ MEDICINI
I PRAVOSUĐU**

PRAVO

31

Dragan Primorac i suradnici
PRIMJENA ANALIZE DNA
U SUDSKOJ MEDICINI I PRAVOSUĐU

Biblioteka PRAVO
Knj. 31

Urednik

Ivica Crnić, dipl. iur.
predsjednik Vrhovnoga suda Republike Hrvatske

Recenzenti

Prof. dr. Dražena Papeš
Doc. dr. Mladen Marcikić
Dr. sc. Alan Bosnar

Glavni recenzenti

Prof. dr. Ljiljana Zergollern
Prof. dr. Davor Strinović

Šimun
Ivan Gc

PR
U

CIP — Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica — Zagreb

UDK 340.66

PRIMORAC, Dragan

Primjena analize DNA u sudskoj
medicini i pravosuđu / Dragan Primorac i
suradnici Šimun Andelinović... <et al.>. —
Zagreb : Nakladni zavod Matice hrvatske,
2001.

Kazalo.

ISBN 953-185-052-6

I. Sudska medicina -- Analiza DNA

410801046

Dragan Primorac
i suradnici

Šimun Anđelinović • Josip Čule • Marija Definis-Gojanović
Ivan Gornik • Gordan Lauc • Tihana Pivac • Damir Primorac

tske

**PRIMJENA ANALIZE DNA
U SUDSKOJ MEDICINI
I PRAVOSUĐU**

NZMH
Zagreb, 2001.

KAZALO

Predgovor	9
Dragan Primorac ANALIZA DNA U SUDSKOJ MEDICINI I U PRAVOSUĐU	11
Ivan Gornik i Gordan Lauc PRIMJENA ANALIZE MITOHONDRIJSKE DNA U SUDSKOJ MEDICINI	63
Šimun Anđelinović i Marija Definis-Gojanović MJESTO DOGAĐAJA I ANALIZA TRAGOVA NAĐENIH U KRIMINALISTIČKOJ OBRADI	79
Marija Definis-Gojanović IDENTIFIKACIJA LJUDSKIH OSTATAKA	107
Josip Čule ANALIZA DNA U KAZNENOM POSTUPKU	121
Damir Primorac ANALIZA DNA U HRVATSKOM KAZNENOPRAVNOM SUSTAVU S POSEBNIM OSVRTOM NA PRAKTIČNU PRIMJENU	133
Tihana Pivac MEDICINSKA VJEŠTAČENJA I PRIMJENA ANALIZE DNA U SUDSKOM POSTUPKU RADI UTVRĐIVANJA I OSPORAVANJA OČINSTVA	145
Pojmovnik	157
Bilješke o autorima	161

ANALIZA DNA U SUDSKOJ MEDICINI I U PRAVOSUĐU

Dragan Primorac

DNA (eng. Deoxyribonucleic Acid; hrv. deoksiribonukleinska kiselina, DNK) analiza danas nesumnjivo ima nezamjenjivu ulogu u forenzičkim znanostima. Od 1985. godine kada su Alex Jeffreys i suradnici prvi put primjenili DNA analizu u rješavanju forenzičkih problema, do danas širom svijeta upravo tom metodom riješeni su brojni sudsko-medicinski slučajevi (1,2). Nedvojbeno je da je DNA analiza postala "novi oblik znanstvenog dokaza" koji javnost i struka neprekidno procjenjuju. Sve više sudova širom svijeta prihvaća rezultate koji se temelje na DNA analizi, a vjerujemo da će u bliskoj budućnosti ova tehnologija biti opće prihvaćena u pravnom sustavu. Nekoliko je glavnih primjena DNA analize u sudskoj medicini: istraživanje kriminalnih radnji, utvrđivanje identiteta osoba i dokazivanje očinstva. Prema nekim spoznajama samo u Sjedinjenim Američkim Državama godišnje se analizira više od 40.000 uzoraka od čega 75% otpada na kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa. Broj analiziranih uzoraka u parničnom postupku, kao što je to npr. utvrđivanje očinstva pomoću DNA tehnologije, također je u stalnom porastu te se tako danas u toj problematici u SAD godišnje analizira više od 300.000 uzoraka. Podatak da se više od 30% muškaraca koji su optuženi kao mogući očevi isključi upravo zahvaljujući DNA tehnologiji najbolje govori o važnosti analize DNA. "DNA innocence project", pokrenut u Sjedinjenim Američkim Državama s ciljem oslobađanja pogrešno optuženih osoba, upravo je zahvaljujući analizi DNA u proteklih desetak godina oslobodio stotinjak osoba, od kojih su neke bile osuđene na smrtnu kaznu. Premda je razvoj DNA tipizacije u forenzičkim znanostima bio iznimno brz, on još uvijek nije završen i danas smo svjedoci nove ere razvoja DNA tehnologije koji uključuje automatizaciju i "chip" tehnologiju. U ovom poglavlju knjige bit će prikazana osnova građe DNA, principi nasljeđivanja genetičke informacije, tehnološka dostignuća u analizi DNA, kao i uobičajene primjene matematičkih postupaka u sudsko-medicinskoj praksi.

93. godine u
vinskog rata.
a DNA anali-
čnost analize
ja koji se ba-
, a koji su po
ravnopravni

Dsijeku te la-
dinog ureda
kacija žrtava
arno radi na
radama. Sve
zultati DNA
ima u Hrvat-
ati uvjete ra-
rediti nužne
im poslom.
đu neupitna
ati automati-
nterpretaciju
njenicu da je
stava - što je
čovjeka.
omoci svima
icima, recen-
ga pojavljuje
odjeku ovoga
pak onim bu-
đnicima.

an Primorac